

W dniach 3-6 lipca 2023 r. zrealizowana została wizyta studyjna na Uniwersytecie w Heilderbergu, w ramach projektu „Doskonałość Dydaktyczna Uczelni”, prowadzonego w Biurze Innowacji Dydaktycznych na podstawie umowy MEiN/2022/DIR/2528 z Ministerstwem Edukacji i Nauki. W wizycie wzięli udział: dr Ewa Guz, dr hab. Monika Kostro oraz Michał Goszczyński i Jolanta Urbanikowa.

Głównym celem wizyty było zebranie informacji dotyczących systemu zapewniania jakości kształcenia w uczelni, obowiązujących standardów oraz wyzwań związanych z uczestnictwem uczelni w Sojuszu 4EU+, jak również zapoznanie się z dobrymi praktykami, jakie mogą być przeniesione na grunt Uniwersytetu Warszawskiego.

Raport z obserwacji dobrych praktyk w zakresie zapewniania jakości kształcenia na Uniwersytecie w Heidelbergu

W ramach wizyty studyjnej odbyły się dwa całodniowe spotkania poświęcone przedstawieniu i omówieniu systemu zarządzania jakością kształcenia na Uniwersytecie w Heidelbergu. Ze strony UH w spotkaniach uczestniczyli: dr Sonja Kiko (kierowniczka heiQUALITY Office for quality assurance and development), Petra Eggensperger (heiSKILLS Competencies and Language Center, dep. for teaching & learning), Volker Mohr (heiSKILLS Competencies and Language Centre, Dep. for Languages), Swantje Schirmer (4EU+ Alliance Referee QM). Podczas sesji zidentyfikowane zostały następujące działania lub/i formy organizacji, które można uznać za przykłady dobrych praktyk:

I. System zarządzania jakością kształcenia heiQUALITY

1. Proces **akredytacji wewnętrznej**, który zapewnia wysoki stopień autonomii uczelni. Akredytacji zewnętrznej przez Niemiecką Komisję Akredytacyjną (Stiftung Akkreditierungsrat) podlega jedynie sam system zarządzania jakością heiQUALITY, natomiast kierunki studiów na UH są oceniane w procesie akredytacji wewnętrznej.
2. Charakter **holistyczny** systemu heiQUALITY, który obejmuje zarządzanie jakością nie tylko w zakresie kształcenia, ale także badań i rozwoju młodych badaczy oraz administracji.
3. Struktura organizacyjna i liczba pracowników jednostki odpowiedzialnej za zarządzanie jakością kształcenia na Uniwersytecie w Heidelbergu:
  - podział na dwa odrębne biura: 1. biuro zarządzania jakością **heiQUALITY Office** – odpowiedzialne za wewnętrzne procesy akredytacyjne oraz wspierające jednostki w

ewaluacji jakości kształcenia; 2. biuro opracowujące działania wspierające rozwój i ulepszanie procesów dydaktycznych we wszystkich jednostkach **heiSKILLS Competencies and Language Center – Department for Teaching and Learning**,

- **pracownik administracyjny odpowiedzialny za jakość kształcenia na każdym wydziale** – odrębne stanowisko.
4. Wspierająca rola biura heiQUALITY w procesie dokumentacji ewaluacji kształcenia – raport oceny jednostek jest przygotowywany przez biuro heiQUALITY na podstawie danych pozyskanych od jednostek w zakresie odgórnie ustalonych parametrów.
  5. Spójna i czytelna **komunikacja** na temat systemu heiQUALITY:
    - wspólny element hei w nazwach instytucji bezpośrednio odpowiedzialnych za jakość kształcenia, czytelna prezentacja i wizualizacja systemu heiQUALITY oraz procesu ewaluacji kształcenia, wyraźne wskazanie celów i metod,
    - prosty i czytelny **system wizualizacji wyników ewaluacji kształcenia** oparty o analogię do systemu sygnalizacji świetlnej: czerwony, żółty, zielony.

II. Działania na rzecz jakości dydaktyki szkoły wyższej – heiSKILLS

1. Położenie nacisku na jakość dydaktyki na UH poprzez wyodrębnienie centrum heiSKILLS – Competencies and Language Center – Department for Teaching and Learning, którego celem jest wyłącznie wspieranie procesów dydaktycznych poprzez rozwijanie kompetencji dydaktycznych nauczycieli i rozwijanie umiejętności uczenia się studentów, wspieranie jednostek w tworzeniu sylabusów etc.
2. Organizacja przez heiSKILLS (meta)kursów dla wykładowców i studentów wszystkich jednostek **opartych na najnowszym wynikach badań poświęconych skuteczności metod nauczania i strategii uczenia się w środowisku uniwersyteckim** – kursy promują relatywnie łatwe do wdrożenia techniki nauczania/uczenia się, tj. zamianę nauczania podawczego na techniki promujące interakcję na zajęciach i aktywne zaangażowanie ucznia przez pracę w (małych) grupach, a w szczególności kładące nacisk na: zadawanie pytań przez wykładowców i studentów, werbalizację wiedzy przez studenta, zmianę perspektywy, tworzenie powiązań między nową wiedzą a życiem studentów/wykładowców etc.
3. Wdrażanie przez HeiSkills najnowszych trendów z zakresu dydaktyki szkoły wyższej w ramach tych kursów, np. wprowadzenie zasad Constructive Alignment w tworzeniu sylabusów, wdrażanie zasad podejścia Scholarship of Teaching and Learning (SoTL), które zachęca do aktywnego i systematycznego badania własnego procesu nauczania i procesu

uczenia i dzielenia się (*disseminating*) wynikami takich badań ze społecznością nauczycieli akademickich.

4. Współpraca 9 uniwersytetów Badenii-Wirtembergii, w tym UH, w ramach Hochschuldidaktikzentrum Baden-Württemberg (HDZ) – wspólny program kształcenia w zakresie dydaktyki szkoły wyższej, którego ukończenie jest potwierdzone uzyskaniem certyfikatu Baden-Württemberg Certificate for Teaching and Learning at University Level (<https://www.hdz-bawue.de/das-angebot-des-hdz-en-gb/baden-wuerttemberg-zertifikat-en-gb/>).

III. Rozwijanie kompetencji miękkich i akademickich studentów – heiSKILLS

1. Organizowane przez heiSKILLS – Department for Teaching and Learning **modułowe kursy on-line** dla studentów z zakresu kompetencji miękkich i akademickich (m.in. zarządzanie czasem, sposoby radzenia sobie z prokrastynacją, komunikacja i rozwiązywanie konfliktów, *academic writing*, wprowadzenie do myślenia krytycznego, prezentowanie wyników badań). Kursy są dostępne na platformie Meet2Talk i są przeznaczone zarówno do **samodzielnej pracy studenta**, jak też mogą być **wykorzystywane przez wykładowców jako komponenty prowadzonych przez nich zajęć**.
2. **Kształcenie holistyczne umiejętności wystąpień publicznych** – od emisji głosu po umiejętności retoryczne – w ramach kursu organizowany przez heiSKILLS – Department for Languages.